

06

10

15 в год - 1960

1960

8(д) н.м. (092 Гете) (048) +
+8(с)У (013.4)
WS(2-гу) - 318,37 +
WS(4Г) 5-4 Гете 418,3
Лук. Шевченко. В.У.
Зом. always

Гете в українських перекладах, переспівах та наслідуваннях.

СПРОБА БІБЛІОГРАФІЇ

(з нагоди столітньої річниці смерти поета).

Написав **Вол. Дорошенко.**

Цілком природно, що ми, українці, не маємо в українському перекладі цілого Гете навіть у сто літ по його смерті — не такі наші обставини, щоб це було можливе. Проте нам нічого соромитися перед людьми: маємо поважне число перекладів найкращих річей Гете, які дають українському читачеві назагал досить добре поняття про творчість великого німецького письменника. Перший український переклад, чи властиво переспів, із Гете появився незадовго перед його смертю: 1827 помістив харківчанин Михайло Каченовський у своєму журналі „Вістникъ Европы“ баляду Гете „Der Fischer“, що її зукраїнізував Петро Гулак-Артемовський. Другий — Erlkönig'a — цим разом галичанина, о. Йосипа Левицького зі Шкла — появився в шість літ по смерті Гете і теж уперше в чужому видавництві — у літ. додатку до „Gazet-и Lwowsk“-ої — „Rozmaitości“ 1838 р., а незабаром і окремою брошурою по українськи з рівнобіжним німецьким текстом. І знову потім уплило чимало часу, поки появилися дальші переклади. Ці спроби вже тісно звязані з українською пресою, яка повстала тимчасом у Галичині — не дивниця отже, що перед у перекладанні ведуть саме західні українці (галичани й буковинці), яким належить майже $\frac{2}{3}$ всіх перекладів (на 147 — 92).

З принотованих нижче 147-ох перекладів більша половина, 80, появилася саме в західньо-українських часописах¹⁾: Будучність (80), Газета Школьна (137), Громадський Голос (97), Дзвін (108), Дзвінок (90, 96), Дзвони (130, 135), Діло (82-85, 87-89, 126-129, 132-134, 138-144), Дім і Школа (15), Друг (22), Зоря (30, 32, 37, 47), Зоря Галицька (3, 4, 6, 12), Літературно-Науковий Вістник (58, 60, 62-65, 67-74, 113), Неділя (92-95), Нива (17), Нове Зеркало (31), Новий Галичанин (33—34), Отечественний Сборник (8, 10, 11), Правда (19, 20, 25, 40), Руслан (75), Світ (26, 98-101), Свобода (46), Семейна Бібліотека (7, 9), Слово (14), Чар-Зілля (146, 147) і Час (31).

¹⁾ В скобках — тут і нижче — відсилає до хронологічного спису перекладів поданого по цьому вступі

ЛВІВСЬКА БІБЛІОТЕКА

АН УРСР

№ 11 59 671

37.270

Ось імена перекладачів і наслідувачів у азбучному порядку: Алчевська Христя (107), Білецький-Носенко Павло (28), Білиловський Цезар (98), Вернивода Тодось (119), Верхратський Іван (21), Гавриш-кевич Іван (33—35), Гороцький Омелян (15), Грабовський Павло (47), Грінченко Борис (40, 41), Грушевська Марія (91), Гузар Ірина (113), Гулак Артемовський Петро (1), Гушалеви́ч Михайло (38, 39), Дідицький Богдан (3—5, 7—11), Доорохольський Йосип (61), Думитрашко Константин (29), Загул Дмитро (103, 105, 106, 110, 145), Згарський Євген (19), Йосифович Дмитро (42, 67—74, 80, 82—90, 92—94, 99—101, 138-143), Климович Ксенофонт (12), Кобилянський Антін (13), Коцовський Володимир (30), Кравців Богдан (114), Кравченко Уляна (75), Кримський Агатангел (59), Куліш Панько (36, 43—45, 48—56, 62—65, 76, 81), Левицький Василь (66), Левицький Йосип (2), Лепкий Богдан (104, 126—129), Липа Іван (60), Макарушка Остап (96), М. Вн. (130), Мартинович Юрій (137), Масляк Володимир (31—32, 57), Мова Лиманський Василь (111), Отаманюк А. (108), Павлюх-Гузарева Ольга (131), Ревуцький Дмитро (115, 116), Рудницький Михайло (132—134, 144), С. Марія (6), С. Т. (135), Скобельський Петро (37), Славінський Максим (77), Старицький Михайло (17, 78), Тен Борис (117, 118), Улагай Ігор (120), Улезко М. (109), Устиянович Микола (18), Федькович Йосип (14, 20), Франко Іван (22—27, 58, 95, 102, 136), Чернявський Микола (112), Чигринець Б. (121—125), Шаповал Микита (79), Шашкевич Вол. (16), Шкрумеляк Юра (146, 147) та два невідомого прізвища (46, 97).

Західніх українців серед них більша половина (34 на всіх 57), із них найбільше перекладали Дідицький (8), Йосифович (31) та Франко (10), з наддніпрянців Куліш (19). Перекладали здебільшого поезії. Ось їх спис:

Aleksis und Dora (64), Allgegenwärtigen (134), An die Günstigen (73), An Friederike (127), Antiker Form sich nähernd (41), Auf dem See (122), Ballade vom vertriebenen und zurückkehrenden Grafen (48), Beherzigung (6), Die Bekehrte (68), Das Blumlein wunderschön (63), Die Braut von Corinth (50), Christel (35), Drohende Zeichen (139), Duggings vorüber (133), Ergo bibamus (100), Erinnerung (90), Erklärung einen antiken Gemme (141), Erbkönig (2, 5, 10, 20, 40, 49, 105, 115), Der Fischer (1, 9, 37, 54, 87, 95, 110), Freibeuter (98), Die Frösche (60), Gedanken (вибір, 132), Gefunden (21, 137), Die Geheimnisse (80), Geistesgruss (114), Ein Gleichnis (142), Der Gott und die Bajadere (26), Gutmann und Gutweib (140), Harfenspieler, 2 (38, 125), Heidenröslein (16, 71), Hermann und Dorothea (102), Hochzeitlied (92), Johanna Sebus (57), Der Junggesell und Mühlbach (96), Der König in Thule (143), Künstlers Abendlied (136), Legende (97), Legende vom Hufeisen (72), Mädchen-

wünsche (31), Die Metamorphose der Pflanzen (23), Mignon (7, 30, 34, 52, 106, 112, 128, 135, 146; наслідування: 14, 18, 32, 36, 46, 104, 108), Mignon (aus Wilhelm Meister), 1 (128) 2, (129), Muth (13), Nähe des Geliebten (3, 28, 113), Der Narr epilogirt (84), Nationalversammlung (93), Der neue Amadis (70), Neue Liebe, neues Leben (124), Der neue Pausias und sein Blumenmädchen (65), Offne Tafel (101), Die Originalen (88), Regen und Regenbogen (89), Ritter Curt's Brautfahrt (99), Römische Elegien (45, 76), Der Sänger (12, 56, 86, 120, 147), Der Schatzgräber (19, 55), Die schöne Nacht (59), Schlusspoetik (85), Die Spinnerin (53), Die Spröde (74), Stets derselbe (83), Stirbt der Fuchs, so gleich der Balg (67), Der Todtentanz (51), Trost in Thränen (8), Der untreue Knabe (44), Valet (82), Das Veilchen (118), Vor Gericht (43), Vorklage (69), Die wandelnde Glocke (4, 15), Der Wanderer (62), Wandrers Nachtlied, 1 (47, 66, 94, 123, 130), Wandrers Nachtlied, 2 (17, 39, 61, 79, 111, 121, 126, 144), Willkommen und Abschied (33), Zahme Xenien (урипки: 75, 131), Zueignung (81).

Василь Горленко бачив також у першій пісні поеми Михайла Макаровського „Наталя“, написаної у 1844, а виданої вперше 1848 у „Южно-русскому Сборнику“ А. Метлинського, наслідування Гетевої поеми „Hermann und Dorothea“ (пор. його нариси про Макаровського у „Київській Старині“ 1893, т. 43, ст. 490—491, під псевд. Глаголь, або у збірці „Южнорусские очерки и портреты“, Київ 1898, ст. 158—159). Горленкові думки підхопив, та ще більше їх розвинув др. К. Студинський у вступному слові до свого видання поем Макаровського (Львів, 1899, ст. 6—8), а за Студинським пішов і Ів. Степешенко в рецензії на це видання у „Київській Старині“ (1902, т. 77, бібліографія, ст. 187—8). Та й Ів. Франко, що свого часу гостро був виступив проти розумовань д-ра Студинського в рецензії в ЛНВ (1899, т. VII, хроніка, ст. 199), пізніше пішов навіть ще далі, усю загалом поему Макаровського називаючи наслідуванням Гетевої, пор. „Нарис“, ст. 95. Не зважаючи на це, незасліплений манією „впливобогії“ дослідник признає рацію таки первісному поглядові Франка, тим більше, що сам Горленко вважав спільні з Гете риси у Макаровського за надто дрібні й незначні, а цілу поему за наскрізь оригінальну.

Як бачимо, найбільше перекладано: Erlkönig-a (8 ріжних перекладів: Дідицького два, Грінченка, Загула, Куліша, Левицького, Ревуцького, Федьковича), Fischer-a (7: Гулака-Артемовського, Дідицького, Загула, Йосифовича, Куліша, Скобельського, Франка), Mignon-у (8: Гавришкевича, Дідицького, Загула, Коцовського, Куліша, Т. С., Чернявського, Шкрумеляка, крім того 7 наслідувань), Sänger-a (5: Йосифовича, Климковича, Куліша, Улагая, Шкрумеляка), Wandrers Nachtlied (першу 5: Грабовського, Йосифовича, В. Левицького, В. Мн. та Чи-

гринця; другу 8: Гушалевича, Доорохольського, Лепкого, Мови, Рудницького, Старицького, Чигринця, Шаповала).

З драм і трагедій переложені: 1) Faust: частина I, три повні переклади — Загула (103), Улезка (109) й Франка (25, 27) та кілька уривків (22, 29, 78, 107, 117); частина II — лише в уривках (58, 119); 2) Iphigenie auf Tauris (142), та 3) Prometheus — цілий (77), крім того сама лише 3-тя дія (24, 116).

З прози маємо тільки переклад „Leiden des jungen Werthers“ (91). До перекладачів із Гете належить також кирилометодиївець Олександр Навроцький, але його переклади (уривки з 1. частини „Фавста“, „Римські елеїї“ та інші поезії) полишилися в рукописах. Та й переклади Білецького-Носенка й Мови-Лиманського оголошені вже з посмертної спадщини їх авторів. До речі, в бібліотеці Наукового т-ва ім. Шевченка переховується у Франковім архіві уривок його молодечого перекладу Гетевої „Нареченої з Корінту“, досі ще недрукований, але на жаль слабкий щодо мови.

Розуміється, не всі переклади вартісні. Початкові галицькі — слабші передовсім щодо мови. Коли в Йосипа Левицького ще досить чиста мова, то вже у москвофільських письменників (Дідицького, Марії С., Гавришкевича й почасти Устіяновича) вона занечищена язичієм, а в народовців — навіть у Франка в його перших спробах — діялектичними формами й варваризмами, що немило вражають сучасного читача; цікаво, що переклади 60-их рр. чистіші щодо мови за переклади 80—90-их. Наддніпрянські переклади й переспіви вільні від цього закиду — вже самі імена Гулака, Куліша й ін. свідчать за добірність мови. Тільки переклади М. Старицького досить тяжкі і малозрозумілі через надто штучну, переладовану нелюб'язмами мову. (Деякі цікаві уваги про його переклади див. у М. Зерова „Поети пошевченківської пори“, Харків—Київ 1930, ст. XXVII—XXVIII). Щодо вірності перекладу, то наддністрянські перекладачі назагал стараються додержати ритму й розміру оригіналу, хоч чимало з них через брак поетичного таланту й негоден дати ради. Так, переклади обох Левицьких, Кобилянського, Верхратського, Партицького й інших аж до п. Павлюх-Гузаревої включно, не згадуючи вже про віршилища Марії С. та Гавришкевича й загалом москвофілів, поезією зовсім не грішать. Дехто знову дав властиво варіації на Гетеві теми, а не переклади, напр. Згарський, або Масляк (у „Дівочих забагах“), почасти Шашкевич. Та й прегарний Федьковичів „Кріль Ероль“ нагадує оригінал тільки змістом, а не формою.

З наддніпрянців досить вільно українізували, майже травестували німецького поета, сильно відступаючи від оригіналу й числом строф і метрикою, Гулак, Білецький-Носенко, Думитрашко, а осо-

бливо Куліш, який не раз переробляв Гете так, що й не пізнати. На це вказав уже Ю. Романчук у примітках до свого видання Кулішевих творів (пор. Р. Письм. VI, т. 3, ст. 562—563, уваги про переклади „Перед судом“, „Баллада про князя старця“, „Скарб“). Переклад Грабовського значно відстає від оригіналу з тої простої причини, що автор перекладав не з німецького первотвору, а з російського перекладу; так само й переклади „Нічної пісні мандрівця“ у Старицького, Мови-Лиманського, Доорохольського та М. Шаповала живцем взоровані на перекладі Лермонтова. З сучасних перекладачів на перше місце вибивається Загул ясністю перекладу та добірністю й звучністю мови. Зокрема його переклад „Фавста“ найкращий із усіх. Улезкові напр. критика закидає, при всій його близькості до оригіналу, тяжкість мови, переладованої невдатними неологізмами (пор. рецензію П. Тиховського в кн. 9 харківського „Червоного Шляху“ з 1926 р., ст. 265—69), а Франко сам признається, що його „переклад, розуміється далеко не відповідає теперешнім моїм вимогам, але всетаки в ньому я поборював не малі мовні та річові труднощі, яких не поборили деколи перекладачі багатших літератур“ (Нарис, ст. 363). Очевидно пізніші переклади Франкові, як от „Гелена і Фавст“, навіть роблені вже в останніх літах життя, по перебутій хоробі, зразкові щодо мови, крім хіба перекладу „Германа і Доротеї“, в якому др. Ярослав Гординський виказав досить мовних варваризмів (пор. київську „Україну“ 1930, кн. 41, ст. 165—166). Та це мабуть не так залишки з чужого (рецензентового) перекладу, що його взявся був поправляти Франко та й кинув, як ідіоми редактора посмертного видання Франкового перекладу. Франко таких форм і виразів не міг ужити! Після пізніших Франкових із галицьких перекладів вибиваються на перше місце переклади Д. Йосифовича.

Нижче подаю в хронологічному ладі реєстр українських перекладів, переспівів і наслідувань Гетевих творів від 1827 аж до нашого часу. Перший такий реєстр зладив іще пок. Іван Калинович у додатку до свого видання Франкового перекладу „Германа й Доротеї“, але був він дуже й дуже неповний.¹⁾ До свого спису я завів також і посередні наслідування Гете, а саме наслідування відомої поезії Ол. Толстого „Україна“ (Куліш, Отаманюк), бо-ж ця поезія сама є наслідуванням Гетевої баллади *Mignon*. До речі, Куліш, що вивертав і Гете, в своєму наслідуванні Толстого не завагався його ідилію перевернути на сатиру й закінчити зовсім не ідилічними інвективами на адресу українського народу й громадянства („Паскудний край, край брехень і омані“, тощо).

¹⁾ Ів. Калинович, Важніші укр. переклади творів Гете. „Герман і Доротея“, ст. 66—68.

Дехто може зауважити, чому я поминув популярну Франкову поему „Лис Микита“, але я це зробив тому, що сам Франко рішучо застерігся проти погляду, висловленого рецензентами, ніби то його „Лис“ — це перерібка Гетевого „Reinecke Fuchs“. Ось що каже він з цього приводу: „...Пишучи її, я взяв тільки головну раму нідерландської поеми Віллема, значить, ту саму, що є і в німецькій книзі про Райнеке і в Гетевій перерібці, та виповнював ту раму зовсім своїм, черпаючи і з старо-французьких „галузів“ і з багатого скарбу наших народніх оповідань. Бажаючи написати книжку для молодіжі, я мусів із старого твору, а значить і з того, що написав Гете, повикидати багато такого, що зовсім не годиться для молодіжі. Натомість я повводив із старих оповідань та з наших народніх байок дещо нового, так що загалом у другім виданні моєї перерібки враз із тим оповіданням, що становить рамки цілоти і тягнеться через усі пісні, вплетено 30 більших або менших оповідань і уступів. І ще одно. Я бажав не перекласти, а переробити стару повість про лиса, зробити її нашим народнім добром, надати їй нашу національну подобу. Я, так сказати, на чужий позичений рисунок накладав наші коліри. Дословно я не перекладав півідки ані одного рядка“ (пор. передмову до 5 вид. „Лиса Микити“, Київ 1914, ст. XIV).

Франковій поемі у нас дуже пощастило, вона відразу зробилася незвичайно популярною й вийшла досі в багатьох виданнях, а крім того не було сливе жадної читанки, що не містилаб уривків із неї. Вперше „Лис Микита“ появилася в 1890 у львівському журналі для дітей „Дзвінок“, чч. 3—4 і 6—21, а опісля окремо у низці видань: Львів 1891, 1896, 1902, 1909; Київ 1914, Харків 1919 і 1921; Вінниця 1920, Відень 1921, тощо, та очевидно і в збірному харківському виданні Франкових творів т-ва „Рух“, т. XXV, 1928.

Несприятливі умови (криза!) не дали мені змоги видати, як я заміряв, отсей ревістр ще перед ювілеєм великого німецького поета, та лихо не без добра, і через це мимовільне спізнення можу доповнити свою працю вже й відгуками на ювілей, що правда, досить скупими й незначними, та на жаль і не з усієї нашої території, бо китайський мур, що відділює нас від Великої України, не дав змоги навіть дізнатися, чи викликав там ювілей який відгук, і який саме.

Вкінці складаю щире подяку Вп. п. др. Марії Фуртак-Деркачевій і проф. Йосипові Роздольському за поміч при підшукуванні німецьких оригіналів до українських перекладів.

II.

ПОКАЗЧИК. *)

1827.

Петро Гулак-Артемівський:

1. Рыбакъ. Малороссійская баллада. „Вѣстникъ Европы“, Петербург, № 20, ст. 286—290. (Передруки під наг. „Рибалка“ в альманаху „Утренняя Звѣзда“ (Харків) 1833, ст. 71—73, в „Основі“, Спб., 1861, кн. 3, ст. 108—109, в Читанці А. Торонського, Львів, 1868, в першій збірці творів Гулака „Кобзар“, Київ, 1877, в „Руській Бібліотеці“ Ониськевича, т. I, Львів, 1877 та в пізніших декляматорах, читанках і збірниках творів Гулака-Артемівського).

1838.

Іосип Левіцький:

2. Ерлькенігъ Гетого переведенъ на мало рускій языкъ и названъ богинею Іосифомъ Лѣвицкимъ зо Шкла. Перемишль, 8^о, ст. 7 (перетим латинкою у львівському польському журналі „Rozmaitości“, № 10 з 10/III, ст. 78, під наг. „Bohynia“. Perewod Getoho „Erlkönig“. Liwickij).

1853.

Богдан Дідицький:

3. Близость влюбленного. По Гете. Богданъ А. Д. „Зоря Галицкая“, ч. 14, ст. 149.
4. Ходящій звонъ. (Сказочка по Гете). Богданъ А. Д. Тамже, ч. 13, ст. 137. (Передруки: Русская Анѳологія, ч. I, Львів, 1854, ст. 97—98 та по читанках під наг. „Ходячій звонъ“: Читанка руская для низшої гимназії, ч. II, Львів, 1866, ст. 160—161, Читанка руска для низшихъ класъ середнихъ шкѣлъ, ч. I, Львів, 1871, ст. 389, Ю. Романчук, Руска Читанка для низшихъ класъ середнихъ шкѣлъ, ч. I, вид. 2, Львів, 1879, ст. 214—215 і вид. 3, Львів, 1886, ст. 229).

1854.

Богдан Дідицький:

5. Лѣсній царъ. (Изъ Гете). Без підпису. „Русская Анѳологія“, ч. I, Львів, ст. 66 (російський переклад Василя Жуковського, трохи змінений на язичіє; самостійний і

*) Увага. При деяких укр. перекладах умисне для ясности подаю ще й німецьку назву оригіналу. Передруки зазначаю що важніші, напр. не вичисляю всіх численних передруків Федьковичевого та Грінченкового перекладу Erlkönig'a по читанках та різних популярних видавництвах, тощо. Кілька чисто російських перекладів, передрукованих у старих галицьких виданнях, свідомо поминаю (Зоря Гал. 1852, ч. 80 — Человѣку, ч. 82 — Границы человѣчества, 1853, ч. 28 — Первая утрата; Русская Анѳологія 1854: Путешественник и Поселянка, Жуковського та Первая потеря; Русская книга для чтенія Івана Головацького, Відень, 1860, Лѣсной Царь Жуковського). Поминаю й афоризм із Гете в журналі „Вогні“ (Львів, 1893).

кращий щодо мови переклад Дидицького див. під ч. 10).

Марія С.:

6. Чего нам желати. [Beherzigung]. Изъ Гете. „Зоря Галицкая“, ч. 12, ст. 133.

1855.

Богдан Дидицький:

7. Пѣсня Миноны. (Изъ Гете). Б. А. Д. „Семейная Библиотека“, Львів, ч. 1, ст. 36.
8. Потѣха въ слезахъ. (Изъ Гетого). Д. „Отечественный Сборник“, Відень, ч. 12, ст. 46.
9. Рыбакъ. (Баяда по Гете). Б. А. Д. „Семейная Библиотека“, ч. 1, ст. 36—37. (Передрук, без підпису, з деякими відмінами: „Перемышлянинъ“ на годъ 1857, Перемисьль, 1857, ст. 133—134).

1856.

Богдан Дидицький:

10. Лѣсный царь. (Изъ Гетого). Д. „Отечественный Сборник“, ч. 3, ст. 1.
11. Пѣвецъ. (Изъ Гетого). Д. Тамже, ч. 1., ст. 2.

1857.

Ксенофонт Климкович:

12. Спѣвакъ, зъ Гетого. „Зоря Галицкая“, ч. 9, ст. 65. (Передруки: Ем. Партицій, Руска читанка для низшихъ класъ середнихъ шкѣлъ, ч. II, Львів, 1871, ст. 36; Р. Писъм. VII, 1911, ст. 301—302).

1861.

Антін Кобилянський:

13. Vidvaňa (Goethe). А. К. „Holos na holos dlia Halyčyny“, Чернівці, ст. 15.

Йосип Федькович:

14. Русь. (По Mignon Гетого). [Наслідкування]. „Слово“, Львів, ч. 86. (Передруки: „Поезії“, Львів, 1862,

ст. 23—24, „Рускій Спѣваникъ“ К. Федькова (Паньковського), вид. Просвіти. Львів, 1888, ст. 32 і 1899, ст. 25, „Писання“, вид. Наук. т-ва ім. Шевченка, т. I, Львів, 1902, ст. 32—33, „Поезії“, вибір І. Корнудза, Львів, 1906 та 1907, ст. 27—28; „Р. Писъм.“, XI, т. 1, 1914, ст. 27).

1863.

Омелян Гороцький:

15. Ходячий звонъ. Зъ нѣмецкого. Шоробура. „Домъ и Школа“, Львів, ч. 12, ст. 95.

Володимир Шашкевич:

16. Степова рожа. (Гадка Гетого). [Heidenröslein]. Збірка поезій „Зільникъ“, Львів, ст. 23—25. (Передрук у 2-му вид. збірки, Львів, 1896, ст. 17—19, в читанках „Народна Школа“, ч. IV, Львів, вид. Видавництва шкільних книжок, від 1895 до 1923 включно, та в VII т. Р. Писъм., 1911, ст. 492—493).

1865.

Михайло Старицький:

17. Оповиті тьмою... Зъ Лермонтова. [Wanders Nachtlied, 2]. „Нива“ (Львів), ч. 17, ст. 262. Передруки у поправленому вигляді [„Темна ніч вершини“]: 1. Збірка „Зъ давнього зшитку“, ч. II) Київ, 1883, ст. 122—123 (з Лермонтова); 2) Поезії. Київ, 1908, ст. 176 (з Гете); 3) М. Зеров, Поеми пошевченківської доби. Книгоспілка, Харків—Київ, 1930, ст. XXVII.

1866.

Микола Устиянович:

18. Туга [наслідвання баяди Mignon]. „Читанка руска для низшої гімназії“, ч. II, Львів, ст. 262—263. (У значно поправленому вигляді, кращому щодо мови, друкована в цілій низці видань

отсих читанок: „Школа Народна“, ч. IV в рр. 1895—1923, пор. вид. 1895, 1896, ст. 50—51, 1911 і далші, ст. 55—56; „Читанка руска для 2 класи шкіл середніх“, вид. 1, Львів, 1895, ст. 278—9, вид. 2, 1899, ст. 273, вид. 3, 1907, ст. 265; Читанка руска для 4. класи шкіл середніх, вид. 1, Львів, 1897, ст. 335—336, вид. 2, 1911, ст. 305—306).

1868.

Еugen Zgarський:

19. Найдений скарбъ. За Гетемъ. [Der Schatzgräber]. „Правда“, Львів, ч. 28, ст. 334.

Іосип Федькович:

20. Кріль Ероль, за Гетымъ, там же, ч. 37, ст. 438—439. (Передруки: у Читанці Ол. Барвінського з р. 1871, Ом. Партицького з р. 1871 й 1886, „Бібліотека для молодіжи“, вид. „Рускої Бесѣды“, Чернівці, 1889, ст. 97, тощо; під наг. Кріль Ероль у збірному вид. Писань Федьковича Наукового т-ва ім. Шевченка, т. I, Львів, 1902, ст. 330—332; виборі І. Корудза 1906 і 1907, ст. 248—249, „Р. Писъм.“ XI, т. 1, 1914, ст. 316—318).

1874.

Іван Верхратський:

21. Найдений цвѣтъ. (Після Гете). [Gefunden]. Іванъ Верхратскій, Калина, Збірка поезій, Львів, ст. 45—46.

1875.

Іван Франко:

22. При кужѣлцѣ. Изъ Гетого трагедіи „Фавусъ“ (sic), часть первая, Gretchen am Spinnrade. Джеджаликъ. „Другъ“, ч. 18, ст. 429. (Передрук у т. XXVII Франкових творів, вид. „Рух“, Харків, 1929, ст. 143—144 — „При кужілці“).

1879.

Іван Франко:

23. Переміна ростин. „Думи і пісні најзнатііших європейських поетів“, „Дрібна бібліотека“, V, Львів, ст. 28.
24. Прометей. Там же, ст. 3—4.

1880.

Іван Франко:

25. Фавстъ. Трагедія І. В. Гете. „Правда“, Львів, 1880, вип. I—III. ст. 1—24. (Ч. I, до II „Перед містом“; продовження від II до V „Авербахів винний склеп“ появилася в додатку до цього річника „Правди“, що вийшов аж 1884, ст. 146—195, а тимчасом 1882 р. вийшла в світ уся I. частина Фавста у Франковому перекладі).

1882.

Іван Франко:

26. Бог і баядера. Індійська повість. Мирон.*** „Сьвіт“, Львів, ч. 1 (13), ст. 224—225 (передрук у т. XXVII Франкових творів вид. „Рух“, 1929, ст. 144—147).
27. Фавст. Трагедія Йогана Вольфганга Гете. Часть перша. З німецького переклав і пояснив Іван Франко. Львів, 8°, ст. XIII+222+1 неп. (Передрук: „Твори“, вид. „Рух“, т. XXVIII, кн. 1, Харків, 1929, ст. 109—326).

1884.

Павло Білецький-Носенко:

28. „Я згадую тебе, ти на умі одна“. Романс. Подражаніє Гете. [Nähe des Geliebten]. Н. Петров. Очерки історії української літератури XIX ст., Київ, 1884, ст. 47—48.

Константин Думитрашко:

29. Молитва Гретхен („Фавст“, ч. I, Міський Мур). Там же, ст.

76—77. (У Петрова помилково: Молитва Маргарити).

1885.

Володимир Коцовський:

30. Mignon. (Баляда Й. В. Гете). К(орженко). „Зоря“, Львів, ч. 23, ст. 270.

Володимир Масляк:

31. Дівочій забаги, після Гете. Вуйцьо Влодзьо. „Нове Зеркало“, Львів, ч. 13. (Передрук у збірці В. Масляка: „З Чорного шляху“. Поезії, т. II, Львів, 1897, ст. 152 — „Дівочі забаги“).

1886.

Володимир Масляк:

32. Верховина. (Після Göthe). (Наслідкування баляди Mignon). „Зоря“, ч. 10, ст. 158. (Передрук: „З Чорного шляху“, 1897, ст. 151).

1889.

Іван Гавришкевич:

33. Привітъ и прощаніє. (Стихъ Гетего до Фридерики Бріонъ). [Willkommen und Abschied]. „Новый Галичанинъ“ (Львів), ч. 22, ст. 266.

1890.

Іван Гавришкевич:

34. Італія. (Изъ Гетего). [Баляда Mignon]. Тамже, ч. 5, ст. 67.
35. Мое дівча. (По Гете: Christel). II. Г... „Временникъ Института Ставропигійского“ на годъ 1891, ст. 134.

Панько Куліш:

36. Україна. (Уривок). (Перерібка рос. наслідвання баляди Mignon Олексія Толстого „Україна“). Календар т-ва „Просвіта“ на р. 1891, Львів, ст. 30, в цілості у „Соч. и Письма“, т. II, ст. 404—405, та „Р. Письм.“ VI, т. 1, ст. 456—457).

Петро Скобельський:

37. Рыбалка. (Зъ Гете). II. С. „Зоря“, ч. 2, ст. 25—26. (Передрук: „Дзвінок“, Львів, 1898, ч. 15/16, ст. 250).

1891.

Михайло Гушалевич:

38. Гарфяръ. (За Гетемъ). М. Левича „Письма и Композиції“, т. I, Львів, ст. 48.
39. Путника пѣснь вечѣрня, [Wandrer's Nachtlied, 2.]. Тамже. ст. 47. (Переклади ці зладжені ще 1883 р.).

1893.

Борис Грінченко:

40. Лісовий цар. В. Чайченко. „Правда“, т. XVII, вип. I, ст. 221—22 та в збірці „Під хмарним небом“, Львів, 1893, ст. 198—199. (Відтоді дуже часто передруковувано цей переклад по різних читанках, хрестоматіях, декляматорах, тощо, як у Галичині, такі на Наддніпрянщині; вперше на Вел. Україні появився він у збірнику „На вічну пам'ять Котляревському“, Київ, 1904, ст. 398—399, далі між ин. у декляматорі М. Зєрова „Слово“, Київ, 1923, ст. 58—59, а мин. року ввійшов у т. II. Грінченкових творів, вид. „Руху“, ст. 280—281 та в III. том Хрест. зах. літ., ст. 406).
41. Наслідкування античних форм: I. Анакреонтова домовина, II. Брати, III. Міра, IV. Пересторога, V. Самотність. „Під хмарним небом“, ст. 202—203. (Переклади зладжені 1887 р.).

1895.

Дмитро Йосифович:

42. Іфігенія в Таврії. Драма в 5 діях. Переклав Василь Ріленко, Львів, м. 8°, ст. 64.

Панько Куліш:

43. Перед судом. „Наша Доля“.

Жіноча бібліотека (Н. Кобринської), ч. 2, Львів, ст. 18—19 (виписки з „Позиченої Кобзи“). Передруки: „Позичена Кобза“, Женева, 1897, ст. 65—66, „Соч. и Письма“, III, ст. 258—259, „Р. Письм.“, VI, т. 3, ст. 433).

1896.

Ганько Куліш:

44. Підліпайло. [Der untrene Knahe]. „Наша Доля“, Жіноча Бібліотека, кн. 3, Львів, ст. 45—47, виписки з Позиченої Кобзи. (Передруки 1909 р. у „Соч. и Письма“, т. III, ст. 456—458 та Р. Письм., VI, т. 3, ст. 434—435).

45. Римська елегія. (1: Промовте, каміння). „Наша Доля“, кн. 3, ст. 36 (передрукована у Кулішевих творах вип. Каманіна та Романчука).

1897.

без підпису.

46. Чи знаєш той край?... (За Гетимь). [Наслідування баяди Mignon]. Свобода (Мт. Кармель), ч. 15 (8. IV).

Гавло Грабовський:

47. Молитва мандрівця. Переспів Павла Граба. [Wandrer's Nachtlied, 1.]. „Зоря“, ч. 16, ст. 306 і в збірочці „Доля“, переспіви П. Граба, Львів, 16^о, ст. 49.

Ганько Куліш:

48. Баллада про князя-старця. [Ballade vom vertriebenen und zurückkehrenden Grafen]. „Позичена Кобза“, Женева, ст. 30—34. (Передруки: ЛНВ. 1903, кн. 8, ст. 166—168; „Соч. и Письма“ III, ст. 234—237 і „Р. Письм.“ VI, т. 3, ст. 440—443; Руська Читанка для 3-ої класи А. Крушельницького, Львів, 1912, ст. 245—248; „Твори“, вид. Б. Лепкого, т. II, Берлін, 1923, ст. 201—203).

9. Вільшаний цар. Тамже, ст.

48—49. (Передруки: ЛНВ, 1903, кн. 1, ст. 66—67; „Соч. и Письма“ III, ст. 247—248; „Р. Письм.“ VI, т. 3, ст. 438—439; вид. Лепкого т. II, Берлін, 1923, ст. 198—199; альманах „Слово“ М. Зерова, Київ, 1923, ст. 57—58).

50. Коринховська молода княгиня. Тамже, ст. 102—111. (Передруки: „Соч. и Письма“, III, ст. 280—289, „Р. Письм.“, VI, т. 3, ст. 447—455; під наг. „Молода з Корінту“ в III. томі Хрест. зах. літ., ст. 408—413).

51. Мертвецький танок. Тамже, ст. 80—82. (Передруки: „Соч. и письма“, III, ст. 267—268, „Р. Письм.“ VI, т. 3, ст. 446—447).

52. Міньона. Тамже, ст. 28—29. (Передруки: ЛНВ 1903, кн. 1, ст. 67; „Соч. и Письма“, III, ст. 233, „Р. Письм.“ VI, т. 3, ст. 437—8; Твори т. II, вид. Лепкого, Берлін, 1923, ст. 197—198).

53. Пряха. Тамже, ст. 63—64. (Передруки: „Соч. и Письма“ III, ст. 257—258, „Р. Письм.“ VI, т. 3, ст. 445).

54. Рибалка. Тамже, ст. 50—51. (Передруки: ЛНВ. 1903, кн. 6, ст. 180; „Соч. и Письма“ III, ст. 248—250; „Р. Письм.“ VI, т. 3, ст. 439—440; вид. Лепкого II, 1923, ст. 199—201).

55. Скарб. [Der Schatzgräber]. Тамже, ст. 61—62. (Передруки: „Соч. и Письма“ III, ст. 256—257, „Р. Письм.“ VI, т. 3, ст. 443—444).

56. Співець. Тамже, ст. 13—15. (Передруки: ЛНВ. 1903, кн. 1, ст. 65—66; „Соч. и Письма“ III, ст. 223—224, „Р. Письм.“ VI, т. 3, ст. 436—7; вид. Лепкого, II, 1923, 196—197).

Володимир Масляк.

57. Жертва повени. (Після Гетого Johanna Sebus). „З Чорного пляху“, Песії, т. II, ст. 153—154. (Передрук: Читанка руска для 4.

кляси шкіл середних, вид. 1, Львів, 1897, ст. 335—336; вид. 2, 1911, ст. 309—310).

1899.

Іван Франко:

58. Гелена і Фавст. 3-й акт 2-ої часті Фавста. ЛНВ, кн. 2, ст. 59—114 і окремо — 8°, ст. 59. (Передрук: Твори вид. „Рух“, т. 28, кн. 1, Харків, 1929, ст. 327—393).

1901.

Агатангел Кримський:

59. Я покинув хатку любки. [Die schöne Nacht]. „Пальмове Гилля“, Львів, ст. 64 (і в дальших виданнях цієї збірки: вид. 2, Звенигородка, 1902, ст. 68—69; вид. 3, ч. I—II, Київ, 1923, ст. 48).

1902.

Іван Липа:

60. Жаби. Переклав П. III (елест). ЛНВ, кн. 4, ст. 283.

1903.

Осип Доорохольський:

61. Горы, сномъ повыти. Переспивъ зъ Гьоте. [Wandrer's Nachtlid, 2]. „Литературный Збирникъ, зложеный на спомынь Ол. Коньського“, Київ, ст. 284.

Панько Куліш:

62. Мандрівець. ЛНВ, кн. 12, ст. 246—250. (Передруки: „Соч. и Письма“ III, ст. 450—56, „Р. Письм.“ VI, т. 3, ст. 455—460, вид. Лепкого II, 1923, ст. 204—210).

1904.

Панько Куліш:

63. Квітка над усі квітки. [Das Blümlein wunderschön]. ЛНВ, кн. 3, ст. 286—288. (Передруки: „Соч. и Письма“ III, ст. 447—450, „Р. Письм.“ VI, т. 3, ст. 469—472).

64. Олексій та Дора. Тамже, ст. 282—285. (Передруки: „Соч. и

Письма“, III, ст. 425—432, „Р. Письм.“ VI, т. 3, ст. 461—469).

65. Новый Павзій і його квітківниця. Тамже, кн. 12, ст. 259—264. (Передруки: „Соч. и Письма“ III, ст. 438—446, „Р. Письм.“ VI, т. 3, ст. 472—478).

1905.

Василь Левицький:

66. Вечірня пісня бурлаки. Гите. [Wandrer's Nachtlid, 1.]. Збірка віршів: Бурлака. На бистрих хвилях. (Відень), ст. 168.

1906.

Дмитро Йосифович:

67. Гра в лиса. [Stirbt der Fuchs, so gilt der Balg]. ЛНВ, кн. 1, ст. 136.

68. Навернена. [Die Bekehrte]. Тамже, кн. 8, ст. 307.

69. Наперед скарга. [Vorklage]. Тамже, кн. 6, ст. 545.

70. Новий Амадіс. Тамже, кн. 10, ст. 118.

71. Польова рожа. [Heidenröslein]. Тамже, кн. 6, ст. 545. (Передрук: О. Коваленко, Розвага, т. 2, Київ, 1908, ст. 255—256).

72. Притча про підкову. Тамже, кн. 7, ст. 51. (Передрук: А. Крушельницький, Руска читанка для 3-ої кл., Львів, 1912, ст. 299—300).

73. Прихильникам. [An die Günstigen]. Тамже, кн. 6, ст. 545.

74. Спісива. [Die Spröde]. Тамже, кн. 8, ст. 307.

1907.

Уляна Кравченко:

75. Ти ділай в тиші лиш чесно. Із Гете. [З „Zahme Xenien“]. „Руслан“ (Львів), ч. 52, ст. 3.

1908.

Панько Куліш:

76. Римські елегії. „Соч. и Письма“ II, ст. 432—456. (Передруки: „Р. Письм.“ VI, т. 3, ст. 479—503;

елегія І. й XV. в Хрест. зах. літ., т. III, ст. 414—415).

Івасим Славінський:

77. Прометей. — Драматичний уривок. Дія І — III. „Терновий Вінок“, Літ.-артистичний альманах під ред. Ол. Коваленка, Київ, ст. 31—48. (Передруки: дія III: Прометей сам, „Українська Муза“, Київ, 1908, ст. 780—781; в цілості: Хрест. зах. літ., III, ст. 416—430).

Ісихайло Старицький:

78. Фауст. (Уривок). (Посвята, — Пролог у безмежжі, — Трагедії перша частина). Поезії, Київ, ст. 455—468. (Передрук сторін 464—68: Хрест. зах. літ., ст. 461—464).

Ілиита Шаповал:

79. Верховини гірні. (З Лермонтова). [Wandrer's Nachtlid, 2]. „Сни віри“. Поезії. Зб. 1-й. Харків, ст. 123.

1909.

Імитро Йосифович:

80. Таємниці. „Будучність“ (Львів), ч. 6/7, ст. 92—93, ч. 8/9, ст. 124—126.

Іанько Куліш:

81. Правда. [Zueignung]. „Соч. и Письма“, III, ст. 474—478.

1910.

Імитро Йосифович:

82. Valet. Діло, Львів, ч. 70.
83. Все той сам. Тамже.
84. Дурень послісловить. Тамже.
85. Ключева поетика. Тамже.
86. Кобзар. [Der Säng'er]. Календар т—ва „Просвіта“ (Львів) на рік 1911, ст. 48.
87. Рибак. Діло, ч. 95, ст. 10.
88. Самомисленники. [Die Originale]. Тамже, ч. 70.
89. Туча і радуга. Тамже.

1911.

Імитро Йосифович:

90. Пригадка. „Дзвінок“ (Львів), ч. 9, ст. 125.

1912.

Марія Грушевська:

91. Страждання молодого Вертера. Київ, 8^о, ст. 132. (Передрук уривка: Хрест. зах. літ. III, ст. 431—446).

Імитро Йосифович:

92. Весільна пісня. „Неділя“, Львів, ч. 16, ст. 3.
93. Народне віче. [Nationalversammlung]. Тамже ч. 37, ст. 6.
94. Нічна пісня мандрівника. [Wandrer's Nachtlid, 1]. Тамже, ч. 36, ст. 4.

Іван Франко:

95. Рибак. Тамже, ч. 47/48, ст. 2. (Передрук: Твори, вид. „Рух“, т. XXVII, Харків, 1929, ст. 148).

1913.

Остан Макарушка:

96. Річенька. Переспів Остапа В. (Уривок із „Junggesell und der Mühlbach“). „Дзвінок“, ч. 11, ст. 170.

Без підпису:

97. Легенда. [In der Wüsten ein heiliger Mann]. „Громадський Голос“ (Львів), ч. 4, ст. 9.

1917.

Цезар Білиловський:

98. Бурлака. [Freibeuter]. Переклав Цезар Білоло, „Світ“, (Львів), ч. 4, ст. 61.

Імитро Йосифович:

99. Весільна подорож лицаря Курта. Тамже, ч. 3, ст. 43.
100. Ergo bibamus. Тамже, ч. 8, ст. 129.
101. Накритий стіл. Тамже, ч. 2, ст. 23.

Іван Франко:

102. Герман і Доротея. Поема в перекладі і з передмовою Др. Івана Франка. Львів, 8^о, ст. IX + 1 неп. + 68. „Всесвітня бібліотека“, № 7/8. (Передруки: Твори, вид. „Рух“, т. XXVIII, кн. 2, Харків, 1929, ст. 149—204; лише „Ура-нія. — Вигляд“: Хрест. зах. літ., т. III, ст. 447—454).

1919.

Дмитро Загул:

103. Фавст. Трагедія. Ч. I. З німецької мови віршований переклад Д. Загула. Вид. „Вернигора“, Київ-Відень, 8^о, ст. 136. (Передрук частини: „Сад Марти: Маргарита й Фавст“, Хрест. зах. літ. III, ст. 475—478).

1922.

Богдан Лепкий:

104. Наш Міньон. [Наслідування балади Mignon]. Писання, Укр. Накладня, т. I, Ляйпціг, 8^о, ст. 341—342. („Чи знаєш край, де кров як море летіє“, вірші з 1920 р. про Галичину).

1923.

Дмитро Загул:

105. Вільховий король. М. Зеров, „Слово“, декляматор, Київ, ст. 59—60. (Передрук: Д. Загул, Вибір німецьких балад, Київ, 1928, ст. 31—32).
106. Міньон. Тамже, ст. 142. (Передруки під наг. „Міньона“: Д. Загул, Вибір нім. балад, 1928, ст. 33 і Хрест. зах. літ. III, ст. 408).

1924.

Христя Алчевська:

107. „З Фавста“. („Верни мені той час щасливий“ — слова поета з прольоту у театрі, Фавст, ч. I). Хр. Алчевська, Clematis. Збірка

поезій. Каліш, 8^о, ст. 6. (Переклад зладжений 1922 р.).

1926.

А. Отаманюк.

108. Україна. Вільне наслідування А. Толстому. А. О—к. „Дзвін“ (Рівне), ч. 205, ст. 3. („Чи знаєш край, де нарід ледве дише“, вірш про В. Україну під більшовиками).

М. Улезко:

109. Фавст. Трагедія. Переклад з нім. мови М. Т. Улезко. Ч. 1, Держ. Вид. України, Харків, 16^о, ст. 330 + 2 неп. (Передрук уривків: Хрест. зах. літ. III, ст. 464—471: Робітня Фавста — Фавст і Мефістофель; ст. 471—474: Ліс і пещера — Фавст і Мефістофель).

1928.

Дмитро Загул:

110. Рибалка. „Вибір німецьких балад“, Київ, ст. 33—34.

Василь Мова-Лиманський:

111. Гірські верховини. [За Лермонтовом]. [Wandrer's Nachtlied, 2]. Видав із рукописної спадщини М. Возняк. „За сто літ“, Київ, кн. 3, ст. 45. (Передрук: М. Зеров, Поеми пошвеченківської доби. Книгоспілка, Харків-Київ, 1930, ст. XXVII).

Микола Чернявський:

112. Міньона. Твори, т. VI: Молодість. Поезії. (1887—1896). Харків, Вид. „Рух“, ст. 230—231.

1929.

Ірина Гузар:

113. Близькість милого. Перекл. І. Г. ЛНВ, кн. 12, ст. 1111.

Богдан Кравців:

114. З Гетого. („Високо на старій вежі“). [Geistesgruss]. Дорога, збірка поезій, Львів, ст. 8.

Дмитро Ревуцький:

115. Лісовий цар. Переклад Д. Ре-

вущого. Музика Фр. Шуберта. „Книгоспілка“, Вокальна Бібліотека. Київ, sine anno, 8⁰, ст. 9. (Текст і ноти).

3. Прометей. Дія 3. Робітня Прометей. Переклад Д. Ревуцького. Музика Фр. Шуберта, „Книгоспілка“, Вокальна Бібліотека. Київ, sine anno, 8⁰, ст. 9. (Текст і ноти).

рис Тен:

7. Гретхен за прялкою. (З Фавста). Переклад Бориса Тена. Музика Фр. Шуберта. „Книгоспілка“, Вокальна Бібліотека. Київ, sine anno, 8⁰, ст. 11. (Текст і ноти).

8. Фіалка. Переклад Бориса Тена. Музика В. Моцарта. „Книгоспілка“, Вокальна Бібліотека. Київ, sine anno, 8⁰, ст. 5. (Текст і ноти).

1931.

дось Вернивода:

9. Фавст. Частина II, дія V, вірші 375—528. (Палац Фавста: Північ). Хрест. зах. літ., III, ст. 478—482.

р Улагай:

0. Співець. Тамже, ст. 407.

Чигринець:

1. Друга [пісня мандрівця]. [Wandrer's Nachtlied, 2.]. Тамже, ст. 405.

2. На озері. Тамже, ст. 404—405.

3. Нічна пісня мандрівця. [Wandrer's Nachtlied, 1.]. Тамже, ст. 405.

4. Нове кохання, нове життя. Тамже, ст. 404.

125. Пісня арфіста. З „Вільгельма Майстра“. Тамже ст. 405.

1932.

Богдан Ленкий:

126. Вечірня пісня мандрівника. [Wandrer's Nachtlied, 2]. Діло, ч. 95 (I. V.), ст. 3, фейлетон.

127. До Фридерики. („An Friederike“: Wo bist du itzt, mein vergesslich Mädchen, wo singst du itzt?). Тамже.

128. Мінйон. („Mignon“, aus Wilhelm Meister, 1.). Тамже.

129. Та сама. („Mignon“, aus Wilhelm Meister, 2). Тамже.

В. Мн.:

130. Нічна пісня мандрівника. [Wandrer's Nachtlied 2]. З нім. перекл. В. Мн. „Дзвони“ (Львів), ч. 3 (12), ст. 174—175.

Ольга Павлюх-Гузарева:

131. З циклю „Легідні Ксенії“. (Вибір, 15 строф). „Час“ (Чернівці), ч. 1020 (22. III), ст. 2.

Михайло Рудницький:

132. Думка. (Вибір із різних творів). Переклад М. Р. „Діло“ (Львів), ч. 69 (30. III), ст. 3, фейлетон.

133. Минула ти мене. [Du gingst vorüber]. Тамже, ч. 95, ст. 3, фейлетон.

134. Найкращий. [Allgegenwärtigen]. Тамже, ч. 95.

Т. С.:

135. Мінйон. „Дзвони“ (Львів) ч. 10 (19), ст. 644—645.

ДОПОВНЕННЯ.

1876.

Іван Франко:

136. Местъ за убитого. Арабска дума. (Unter dem Felsen am Wege aus „Noten und Abhandlungen zu besserem Verständniss des Westöstlichen Divans“). „Письма Ивана Франка“, I. Баляды и рассказы. Львовъ, ст. 21—24. (Передрукована у цілком переробленому вигляді в збірці „Із літ моєї молодости“, Львів 1914, ст. 84—90 під наг. „Пімста за вбитого (Арабська дума, з Гетого)“).

1878.

Юрій Мартинович:

137. Квътокъ въ лѣсѣ. (Gefunden). „Газета Школьна“, ч. 1 (5.I), ст. 5. (Не зазначено, що це переклад).

1910.

Дмитро Йосифович:

138. Артистова вечірня пісня. (Künstlers Abendlied). „Діло“, ч. 59 (17.III), ст. 4.
139. Грізні знаки. (Drohende Zeichen). Тамже, ст. 5.

140. Муж і жінка. (Gutmann und Gutweib). Тамже, ст. 4.

141. Пояснене античної гемми (Erklärung einen antiken Gemme). Тамже, ст. 4.

142. Притча. (Ein Gleichnis). (Перший вірш: Jüngst pflückt ein Wiesenschauss). Тамже, ст. 5.

143. Цар в Туле. (Der König in Thule). Тамже, ст. 4.

1925.

Михайло Рудницький:

144. Über allen Gipfeln. „Діло“, ч. 86 (19.IV.), ст. 10.

1926.

Дмитро Загуб:

145. Блоха. (Пісня Мефістофеля з ч. I. „Фавста“). „Сатира і гумор“ (Поезія). Альманах - декляматор. Упорядкував Василь Атаманюк, Київ, ст. 50.

1928.

Юра Шкрумеляк:

146. Міньон. (Чи знаєш край...). „Чар-Зілля“ (Терношіль), ч. 9, ст. 2.
147. Співець. (Sänger). Тамже, ч. 7, ст. 3.

СКОРОЧЕННЯ:

ЛНВ = Літературно-Науковий Вістник.

Р. Письм. = Руська Письменність, вид. Просвіти за ред. Ю. Романчука: VI. (Твори Кулиша, т. 1, Львів, 1908, т. 3, Львів, 1909), VII. (Твори Климковича й ин., Львів, 1911), XI. (Твори Федьковича, т. 1, Львів, 1914).

Соч. и Письма = Сочиненія и Письма П. Кулиша, ред. І. Каманіна, Київ, т. II, 1908, т. III, 1909.

Хрест. зах. літ. = Хрестоматія з історії західних літератур. За ред. О. Білецького та М. Плевака. Т. III. Харків-Одеса, 1931.

0, 78

(1986) M-

PL

1694

пА 1694у